

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEÉ, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dingsdags, 's dondersdags en zaterdag.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **groot Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT:

Drie maal per week 6 franks per jaar.

Twee " " " 4 " " "

Een " " " 3 " " "

Een blad afzonderlijk 10 centiem n.

De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 1 25 centiem per drukregel.

Reclamen, vanmissen en andere artikelen vooraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 25 OCTOBER 1898.

Landbouw.

Mondzeer. — De gouverneur van de provincie Namen heeft met het oog op de ziekten der varkens en runderen de markten te Namen, Ciney, Dinant en andere plaatsen verboden.

NIEUWS

uit de stad en de omstreken

Bij koninklijk besluit van 21 October 1898, wordt de heer Van Bockryck (A.-C.-J.-C.-M.) doctor in de rechten en candidaat-notaris te Hoes-selt, benoemd tot notaris ter verblijfplaats Hoes-selt, in vervanging van zijn vader, ontslaggever.

Bij koninklijk besluit van den 25 October wordt de heer Roberti, candidaat-notaris te Borgloon, notaris te Mechelen-aan-Maas benoemd ter vervan-ging van wijlen den heer Hermans.

BORGLOON. — De opbrengst der suiker-karoten be draagt ter nauwernood 1000 kilos per groote roede, het zij minder dan de twee d-rden van een middelmatigen oogst; deze miswas wordt gelukkig gedeeltelijk vergoed door den rijkdom in suiker; men spreekt van 14 tot 16 graden.

Het mond- en klauwzeer heerscht in al de gemeenten van het kanton; in verscheidene dorpen is geen enkele stal gespaard gebleven. Vele speen-varkens sterven aan de ziekte. Een pachter van den omrek heeft er minstens 75 in twee dagen tijds verloren.

De aardappelen laten niets te overzichten noch onder opzicht van smaak noch onder opzicht van hoeveelheid. De prijzen verschillen van 4 tot 5 fr.

Het welgelukken der appels, vier plukking hier aan een aantal werklieden werk verschall, is zeer ongelukkig geweest van dorp tot dorp.

In Borgloon zelf, is de opbrengst zeer slecht geweest; er zijn hier groote boomgaarden die sedert 1894 geene ernstige opbrengst meer hebben. Sommigen schrijven dit toe aan de al te overvloedige bemesting waardoor de groei der bladen tot nadeel der bloementrossen wordt verhaast.

De appel die dit jaar het best gelukt is, is de **SCHAAPSMUL**, een kleine appel die zich bijzonder goed bewaard en die gedurende den winter, in de voren van den grond wordt overgehouden; hij wordt slechts in de maanden Februari en Maart op den markt gebracht.

Alhoewel zij bijzonder schoon gebloeid hebben, hebben de couts zandus en de graxis maar eene geringe opbrengst gegeven.

De appels worden hier in het groot aan 20 fr. en meer de 100 kilos betaald en dat reeds sedert verscheidene weken.

Wat zal het dezen winter zijn en bij mindere hoeveelheid?

RIJPEST. — De schoone olmen langs den kiezeldiag van Lasaeken op Tongeren, zullen eerstdaags verkocht worden.

CANNE. — M. Hubert Straetmans, slechts 10 jaren oud, jongste zoon van den zeer achtbaren muziekmeester, komt een schitterend succes te behalen op het koninklijk Conservatorium te Luik.

In den ingangswedstrijd waaraan meer dan 100 jongelingen deelnamen en waarvan het meeste deel meer dan 16 jaren oud zijn, komt hij de eerste plaats te bekomen.

Hij belooft alzoo de stappen te volgen van zijnzouden broeder, den heer Winand Straetmans, thans advocaat te Brussel, die ter zelfder tijd dat hij zijne examens op de Universiteit met groote onderscheiding aflegde, op het Conservatorium merkwuurde prijzen behaalde, en als kroning de zilveren medaille op den hoogsten wedstrijd voor den piano.

Uit harte, proficiat aan den jongen maar be-lovenden Hubert!

Paardenmarkt te Tongeren donderdag 17 NOVEMBER.

BINNENLAND.

MOORD TE VOTTEM. — Eene vijfde aanhouding is gedaan.

— **EENE FAMILIE VERGIFTIGD.** — De familie P. wonende Sluisestraat, te Luik, werd sinds eenige dagen geleden gekwollen door eene overgroote hoeveelheid muizen.

Om zich hiervan te ontmaken, vroegen zij een vergift aan den apotheker, welk vergift eene groote gelijkenis had met zout.

Wanneer nu vrouw P. hare soep wilde zouten, nam zij bij vergissing het vergift dat den avond te voren gekocht was.

's Namiddags leden al de huisgenooten aan geweldige krampen in den buik en aan braken. Een geneesheer werd ontboden en op zijn beval werden allen naar het Heiersch hospitaal overge-bracht.

— **MOORD.** — Zondag morgend ontstond een twist in de Malaisestraat te St-Nikolaas bij-Luik, tusschen twee mijnwerkers, nopens het stelen van aardappels.

Op teker oogenklik loste Filip De Ruyze die beweerde gestolen te zijn, een revolververschot zijnzen tegenstander Scherpenberg.

Deze bleef op den slag dood. Het slachtoffer is 48 jaar oud, gehuwd en huisvader.

De Ruyze is 61 jaar. Hij is aangehouden.

— **GEVAAR DER VUURWAPENS.** — Z-kere Jozef Mees, wonende Rogierstraat te Brussel, kuischte Donderdag eenen revolver. Hij wist niet dat het wapen geladen was.

Opeens ging een schot af en de kogel drong dwars door den linker hand van het slachtoffer.

— Over twee maanden had een 14 arige knap van Brussel het verlangen uitgedrukt, eene reis rond te wereld te doen. Hij vertrok kort vadin en sinds dien werd hij niet meer gezien.

— **NOOTLOTTIG VERGESSING.** — Donderdag namiddag wilda md. Pieters Graystraat, te Etter-bek, zich ongesteld gevoelerde, eenen lepel nemen van een medicament, haar door eenen geneesheer voorgeschreven. De ongelukkige nam een verkeerd fleschje en dronk een vocht dat dienen moest om het ongedierte te dodden. Het slachtoffer viel stuijtm-krand achterover. Het geschreeuw der arme vrouw werd door de geburen gehoord, die oog-nblikkelijk ter hulp snelden.

Een geneesheer werd ontboden en diende mad. Pieters een krachtig tegenvergift toe. Onds ks de beste zorgen, blijft de toestand van de arme vrouw voortdurend onrustwekkend.

— Te St-Gillis is zaterdag namiddag met groot gekraaken onvoltooid huis ingestort. Vier werklie werden zwaar gekwist. Twee hunner werden met gebroken armen en beenen onder de puinen uitgehaald, en moesten per draagbaar naar het gasthuis worden gebracht. De anderen konden zich in ruitjng naar huis laten voeren. Het parket heeft aanstonds een photograaf gelast met het reinen van afbeeldingen d-r puinen.

Een stuk van den voorgevel, dat is blijven rechstaan moet af-gebroken worden.

— Te Leuven werden gisteren nacht enige studenten, die vreedzaam naar huis gingen door werklie van de vaart aangerand en mishandeld.

Men denkt dat de aanraders eene voorafbe-raamden slag hebben willen wagen, waarvan men tot u toe de aanleiding niet kent.

— De handel in paarden bestemt om geslacht te worden, neemt eene groote uitbreiding. Een groot aantal paarden komen met de stoombooten van Londen naar den Dok te Gent. De gezondheidsopzichter is bij de ontschepping aanwezig en onderzoekt nauwkeurig de dieren om diegeenen aan te duiden die naar het slachthuis mogen ge-bracht worden.

Een ongeschikte bediende steekt elk dezer dieren eenen koperen ring in het oor. De aldus gemerkte dieren blijven drie dagen in opmerking in eenen stal, ingericht in de vroegere werkhuisen der gaamaalschappij; daar doet men den dieren bijzondere inspuitingen, om te zien of zij niet door de snotziekte zijn aang-daan.

Na het verblijf aldaar gezond bevonden, worden de dieren naar het slachthuis geleid.

De rieke paarden worden afg-maakt en in den grond gedolven.

De stal kan 36 paarden bevatten, doch is nog te klein, daar er soms 60 paarden zijn.

— **EENE MODELBRUG.** — Het belgische gouver-nement heeft aan het fransche ministerie van openbare werken inlichtingen doen vragen be-treffende de oprvatng van eene belangrijke brug onlangs te Mians gelegd.

De brug is, indervlaad, in vorm van kruis ge-maakt, om den overtocht der Sarthe toe te laten aan eenen tramway en eenen spoorweg, in volstrekt verschillende richtingen loopende, en om eene groote afwijking der bestaande lijnen te ver-mijden.

— **EEN HONDERDJARIGE.** — Maria Josefa Van der Avont, van Gossels, die hareu 100ste verjaardag viert, is waarlijk de zonderlingste eenwellige die men ooit ontmoette.

Zij schijnt nauwelijks 60 jaren oud en is zoo helder van geest en zoo sterk van geheugen, als men het op dien ouderdom zou kunnen wenschen.

Zij heeft een verbaasend geheugen van cijfers en jaartallen en verbaalt met de minste bijzonderheden den inval in 1815, de intree van Napoleon, den slag van Lugny, dien zij zag, gezeten in een kreenboot, en herinnert zich met afgrijzen eene vrouw, die met de verzorging der gekwisten ge-last was, en eenen Franschman levend begraaft.

— **DE NIEUWE WAGONS.** — Minister Vandeneere-boom heeft reeds op verschillende groote lijnen de eerste klas afgeschaf.

De wagons van eerste klas zijn nu allen tweede klas geworden. Men heeft eenvoudig het cijfer 1 in 2 veranderd.

Sedert enige dagen rijden tusschen Gent en Brussel nieuwe wagons van tweede klas. Zij zijn gemaakt naar het model der eerste klas. Alleenlijk heeft men in de compartimenten de rugleuning in leder. Die wagons zijn zeer goed afgewerkt. Licht en sterk. Zij zijn veeveerdigd in een der groote werkhuisen van 's Gravenbrakel.

Zou M. de minister de derde klas ook niet wat kunnen verbeteren? Bij voorbeeld, dat men be-ginnen met de compartimenten voor vrouwen met kussens te beleggen. Als de prof. Luik, dan kan men dien maatregel uitbreiden. Dit zou ongetwijfeld zeer in den smaak der werklieiden vallen.

— **A.** — Er gaat toch niets boven annonen.

— **B.** — Dat zeg ik ook altijd.

— **A.** — Zie, mijne vrouw had onlangs haar bor-loge verloren; zij plaatste eene annone, en den volgende morgend vond zij het in de schuif van haar werktafelje.

— **Tante,** bij har-n neef gelogeerd: Neef zal mij de stad wel eens laten zien, die is hier natuur-lijk goed bekend.

— **Neef.** — O ja, tante, ik weet alle cafes en bier-huisen.

— **Pompier.** — Commandant er is in de vierde verdieping brand, maar onze spuiten en ladders reik-n maar tot de tweede.

— **Commandant.** — Nu dan zullen we wachten, totdat de tweede verdieping in brand staat!

— **A.** — Vriend, hoe oud zijt gij al!

— **B.** — Zs-en-dertig jaren.

— **A.** — Hé van zoo u oud v-rken heb ik nog nooit spek gegeten.

— **B.** — Geen wonder, ik heb nog nooit gehoord dat een ezel spek at.

Waar ijt gij?

Waar stuit gij, kabbelend bekie, zoo anelle, helder klaar, Sul babbelend met de keijps, waar vliet gij, spoedig, waar? Waar, bloempjes frisch en schoone, waar drijft gij uw garen heen, Waarom, na volle bloeien, verslensen in gessen? Waar loopt gij, wiegend koren, nadat de zeis u maait, Ach, zeg mij, wilde molen waartoe gij grane draait? Waar vaart gij, dartel windje met stoljes grout en kleen? » Wij buigen, wij rekonden der Almacht heerlijkheeden. »

BUITENLAND.

Nederland.

NOOTLOTTIG SCHOT. — Te Born werd zaterdag middag de veerman Fr. Kusters uit Sittard, door een onbezeldigd veldwachter afdard, die een schot op hem loste, zoodanig aan den hals getroffen dat zijn te stand hopeloos is. De gearmden van Sittard zijn derwaarts vertrokken. Nadere bijzonderheden ontbreken nog.

Later meldt men dat Kusters dood is en het schot gelost werd in eenen twist over eenen hond.

Frankrijk.

VREESLIJK ONGLUK. — Nabij Montauban, is tijdens de krijsoefening van het 11^e voetvolk, een erg ongeluk voorgevallen. Een korporaal had bij vergissing in zijn geweer eene kardoos met kogel gestoken. De kogel trof op een afstand van 700 meters een soldaat in den buik; de ongeluk-ige stierf na eenige uren vreeselijk lijden.

— **MEISJE GEGALPERD.** — Eene werkster, Pauline Demoor, 16 jaar oud, arbeidende in de fabriek Delebart te Rijsel, kwam zaterdag met haar los-hangend haar te dicht in de nabijheid eener draai-ende machienschijf. 's Meisjes haardos raakte daartusschen verward, waardoor een bundel daarvan uitgerukt, en de hoofdhuid werd afge-scheurd.

— **DE DAG VAN HEDEN TE PARIJS.** — In 't vooruitzicht der betoogingen die zich heden bij de opening der Kamer zou kunnen voordoen, aan het Palais Bourbon, heeft de prefect van politie bizon-dere onderrichtingen gegeven betrekkelijk de samescholing op den openbaren weg.

Alle samescholing zal onmiddellijk uiteen ge-dreven worden.

De personen die niet aan de bevelen der agenten gehoorzamen, zullen onmiddellijk naar het com-missariaat gebracht en t-r beschikking van het parket gesteld worden, krachtens artikels 1 en 6 der wet van 9 Juli 1848.

Ook voor oproerige kreten kunnen de manifes-teerders vervolgd worden.

Onder deze kreten worden verstaan, zulken als: » A bas la France! » » A bas l'armée! » » A bas les juifs! » » Mort aux juifs! » » A bas Brisson! » enz.

In den omrek der Place de la Concorde zijn gansch bijzondere maatregels genomen even als rond de Tuileries. De reserve der ruitery zal in den hof der Tuileries plaats nemen, alsook het voetvolk.

Van af 12 ure 'smiddags zal de hof voor het publiek gesloten zijn.

Zaak-Dreyfus.

Het schijnt thans vastgesteld dat het verbre-kingshof enkel de rechterlijke dossiers van de Dreyfuszaak in handen heeft, 't is te zeggen de dossiers der Dreyfuszaak voor den krijgsraad, die der Esterhazyzaak, insgelijks voor den krijgsraad, die van het onderzoek Esterhazy-Pays en de on-dervraging van kolonel Henry.

Volgens de Liberté is het nieuwe feit, waarop de herziening gest-und zal zijn, de quasi-zeker-heid dat het bodereel van Esterhazy is en niet van Dreyfus.

Het beslissende bewijs hiervoor zou zich bevin-den in het aan Manau ter hand gestelde dossier. Het zou bestaan uit het brouillon van een brief, door Esterhazy als van zijne hand erkend, en hoogstwaarschijnlijk gericht aan Du Paty de Clam, welke inlichtingen gaf omtrent de beslitselen der experten.

Het hof zal niets anders kunnen dan de herzie-

ning gelasten, doch het is waarschijnlijk dat het zich niet te vrede zal stellen met de overgelegde stukken, maar ook niet-meegedeelde stukken en dossiers zal opspischen en getuigen zal hoor-n, in het bijzonder Picquart, over de memorie, gericht aan den minister van justitie en aan het hof over-gelgd.

De Temps zegt niet te weten welke beslitselen de interpellateurs in de Kamer over de zaak Dreyfus zullen overleggen, maar het gerucht loopt dat Cavaignac vaerlag de zaak Dreyfus aan het verbrekingshof te onttrekken.

De herziening.

Het onderzoek van het herzieningsproces Drey-fus voor de krimineele kamer van het verbrekings-hof, is officieel vastgesteld op 27 October.

Er zullen twee dagen aan het onderzoek der zaak besteed worden. Vr Mornard, advocaat van Mad. Dreyfus heeft hiervan bericht ontvangen.

Duitschland.

MACHTIGE SCHIPEN. — De eerste der nieuwe krui-sers, door de Duitschen regering gest-mid, is te water gelaten. Het is de Keizer Frederik III.

Evenals de Duitse koop-in-letsvoet thans de grootste en de eerste overzeesche boot-n bezit, heeft de marine ook het grootste en machtigste van alle oorlogschepen, inderdaad, de Keizer Frederik III over-rt bijna het dubbel van de Keizer Willem, die over eenige jaren voor het grootste en machtigste pantserschip der wereld doorging.

De Keizer Frederik III heeft 20 millioen m.rk gekost. Hij werd over 4 jaar bezogen.

Acht kruizers van dezelfde afmetingen zullen onmiddellijk begonnen worden. Zij moeten in 1904 te water gelaten worden.

— **De grootste soldaat** van het Duitse leger, Elmke uit Wolfsee, bij Kiel, die den 4 October laatste bij de reserve kwam, heeft van den keizer het bevel ontvangen, de reis naar Palestina in het keizerlijk gevolg mee te maken.

Hij stond bij de lijfcompagnie van het 1^e garde-regiment te voet, is 2'08 lang en weegt 256 pond.

Congo.

SPOORWEG.

Een telegram van het bestuur in Afrika, gedag-tekend 15 October 1898, meldt dat de ontvan-gsten der exploitatie in de maand September de som van **983,000 fr.** bedragen.

VERBOD.

De Congo-Staat heeft den invoer van absinht op h-el de uitgestrekteid van zijn grondgebied verboden.

STERFTE IN CONGO.

In 1896, op 800 agenten van den Staat, zijn er volgens eene statistiek van la Gazette, 725 over-led-n; daartusschen zijn niet gerekend zij die op de terugkeerende booten gestorven zijn en wier gelal men wel op 25 mag schatten.

151 agenten zijn zek naar huis gekeerd. 't is het klimaat dat de blanken doodt, zegt la Gazette; en wij voegen er bij, in veel gevallen de levenswijze, die de blanken blootstelt aan de ongevallen van het klimaat.

FRANSCH-Congo.

Voor het gekloof gestorven. — In Oubanghi zijn een missionaris en een jong christen kind voor het gekloof gestorven. De martelaars zijn: Broeder Sévriin, van de congregatie van den H. Geest, en een kind dat hem vergezelde; de moor-denaars, eene beide Bondjos. Het lijk van den zending is naar de Missie kunnen overgebracht worden; het kind werd door de Bondjos opgetren.

Amerika.

ROOKEN ZONDER TABAK. — Eene Am rikaansche maatschappij heeft eene buisleiding uitgedacht om tabakrook aan huis te doen uitdeelen.

Anzienlijke hoeveelheden tabak, van alle soorten worden in bijzondere toestellen verbrand en de rook zal aan de abonneuten van de maatschappij worden uitgedaald.

De li-fhebber van « rooken zonder tabak » zal zijne lippen zetten op een mondstuk in amber, het uiteinde van de bus in zijne kamer geplaatst en verbonden met de middenrichtingen en al zich naar hartelust aan zijn n drit kunnen overgeven.

Een bijzondere meter zal de verbruikte hoeveelheid rook opgeven!

— **Anarchistencomplot tegen den president der republiek van Argentinié.** — De Fransche en Engelsche gezantschappen hebben de Argen-tijnsche regering v rtwitdig dat anarchisten uit Rome vertrokken waren om den president, gene-raal Rocea, te vermoorden.

De aanslag was beslist in eene vergadering van anarchisten, te Londen gehouden.

— **SNEEUWSTORM.** — Een sneeuwtempeest heeft gedurende vier uren over New-York en omstreken gewoed.

Duorop is eene hevige koude gevolgd; sedert 18 jaar werd zulke lage temperatuur in dezen tijd van het jaar niet vastgesteld.

Er zijn vele dooden.